

**Raadpleging over
de ontwerpmededeling van de Raad van het BIPT
van dag maand jaar
betreffende de verplichtingen ten laste van de
operatoren die nomadische diensten aanbieden inzake
de toegang tot de nooddiensten die ter plaatse hulp
bieden**

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot 30/09/2022
Enkel via e-mail naar consultation.sg@bipt.be
Met de referentie CONSULT-2022-D4

Aanspreekpunt: Pierre-Yves Dethy, Eerste adviseur, pierre-yves.dethy@ibpt.be

Antwoorden dienen elektronisch te worden verzonden naar het opgegeven adres.

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk aangeven wat vertrouwelijk is.

Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

**Ontwerpmededeling van de Raad van het BIPT
van Dag maand jaar
betreffende de verplichtingen ten laste van de
operatoren die nomadische diensten aanbieden inzake
de toegang tot de nooddiensten die ter plaatse hulp
bieden**

1. Voorwerp

1. Deze mededeling betreft de verplichtingen opgelegd aan de operatoren die "nomadische" elektronische-communicatiediensten verstrekken op het stuk van de oproepen naar de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden.
2. Een bijzondere kwestie betreft de verplichting om aan deze nooddiensten de locatie te melden van de persoon die hen gebeld heeft.
3. Via deze mededeling herinnert het BIPT eraan dat de operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden, de gegevens van hun abonnees moeten invoeren in de centrale nummeringsdatabank (BDNC) en erop moeten toezien dat deze gegevens dagelijks worden bijgewerkt.

2. Definities

2.1. Nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst

4. De wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "de telecomwet") definieert een "interpersoonlijke communicatiedienst" als *"een gewoonlijk tegen vergoeding aangeboden dienst die directe persoonlijke en interactieve uitwisseling van informatie via elektronische-communicatienetwerken tussen een eindig aantal personen mogelijk maakt, waarbij de personen die de communicatie starten of eraan deelnemen, bepalen welke de ontvangers zijn, en die geen diensten omvat die persoonlijke en interactieve communicatie mogelijk maken als een louter bijkomstig kenmerk dat onlosmakelijk verbonden is met een andere dienst"* (art. 2, 5/2°).
5. Diezelfde wet definieert een "nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst" als *"een interpersoonlijke communicatiedienst die verbinding maakt met openbaar toegewezen nummervoorraden, namelijk een nummer of een aantal nummers in nationale of internationale nummerplannen, of die communicatie mogelijk maakt met een nummer of een aantal nummers in nationale of internationale nummerplanner"* (artikel 2, 5/3°).

2.2. Nomadische elektronische-communicatiedienst

6. Artikel 2, 17/3°, van de telecomwet definieert "nomadiciteit" als volgt: *"eigenschap van een elektronische-communicatiedienst waardoor deze dienst gebruikt kan worden vanuit potentieel om het even welke aansluiting op een elektronische-communicatienetwerk"*.¹

¹ Een identieke definitie wordt gegeven in artikel 1, 14°, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte en de toekenning en intrekking van gebruiksrechten voor nummers. Zie ook de volgende uitleg in het verslag aan de Koning bij dit besluit: *"Nomadiciteit maakt dat het leveren van een elektronische-communicatiedienst niet verbonden is aan een welbepaalde fysieke locatie of aansluiting bij een welbepaalde operator. Zo kunnen elektronische-communicatiediensten worden geleverd door operatoren die verschillend zijn van diegenen die de toegang - zowel vast als mobiel - controleren tot de*

7. Volgens het BIPT zijn dankzij een nomadische elektronische-communicatiedienst oproepen mogelijk vanaf verschillende locaties (verschillende toegangspunten tot het netwerk, doorgaans internettoegangspunten) terwijl dezelfde identificatiecode (telefoonnummer of ander) wordt behouden, zoals ook het geval is bij de mobiele diensten. Toch kan de oproeper zich met dit soort van diensten tijdens de oproep niet verbinden met een ander netwerktoegangspunt dan datgene dat hij gebruikt (in tegenstelling tot bij mobiele diensten en zoals het geval is bij de vaste diensten)².

2.3. De nooddiensten die ter plaatse hulp bieden en de PSAP's

8. Artikel 107, § 1, van de telecomwet geeft aan dat de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden (in tegenstelling tot de nooddiensten die op afstand hulp bieden) de volgende zijn:

*"1° de medische spoeddienst;
2° de brandweerdiensten;
3° de politiediensten;
4° de civiele bescherming".*

9. De noodnummers van deze nooddiensten zijn 100, 101 en 112.
10. De telecomwet definieert een "PSAP" ("Public Safety Answering Point") of "centrale voor het beheer van noodoproepen" als "*de fysieke locatie waar noodcommunicatie initieel wordt ontvangen onder de verantwoordelijkheid van een openbare instantie of een erkende private organisatie*" (artikel 2, 61°).
11. De telecomwet definieert de "meest geschikte PSAP" als "*een PSAP die door de bevoegde instanties is opgericht om noodcommunicatie uit een bepaald gebied of van een bepaald type te behandelen*" (artikel 2, 62/1°).

3. De toegang tot de nooddiensten

12. Artikel 109 van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (hierna het Wetboek)³ bepaalt onder meer het volgende:

"1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle eindgebruikers van de in lid 2 bedoelde dienst, inclusief gebruikers van openbare betaaltelefoons, kosteloos en zonder dat zij daarvoor een betaalmiddel hoeven te gebruiken, toegang hebben tot de noodhulpdiensten door middel van noodcommunicatie via het uniforme Europese alarmnummer 112 en via eventuele nationale alarmnummers zoals bepaald door de lidstaten.

[...]

eindgebruiker. Dit wordt mogelijk gemaakt door de scheiding van de transport- en dienstenlaag (zie hierboven)."

² De norm ETSI ES 203 178 V1.1.1 (2015-02) nr. 3.1 definieert "nomadic" als volgt: "*nomadic: having the ability to move across network access points. NOTE: A nomadic user can make calls from different locations. However, unlike a mobile user, the location of a nomadic user cannot change during a specific call.*"

³ Richtlijn 2018/1972/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

2. De lidstaten zorgen er na overleg met de nationale regelgevende instanties, de noodhulpdiensten en de aanbieders van elektronische communicatiediensten voor dat aanbieders van voor het publiek beschikbare nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiediensten, ingeval die diensten eindgebruikers in staat stellen uitgaande gesprekken tot stand te brengen naar een nummer in een nationaal of internationaal nummerplan, via de meest geschikte PSAP toegang verschaffen tot noodhulpdiensten. [...]"

13. Deze bepalingen werden omgezet in de telecomwet die bepaalt dat de operatoren toegang moeten bieden tot de nooddiensten wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:
 - ze verstrekken een nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst, en;
 - deze dienst stelt eindgebruikers in staat om te bellen naar een nummer in een nationaal of internationaal nummerplan (art. 107, § 3, eerste lid, van de telecomwet).

14. Sommige operatoren die nomadische diensten aanbieden, voldoen aan beide voorwaarden en moeten dus toegang verschaffen tot de nooddiensten. Volgens het BIPT zijn er voor deze operatoren geen technische moeilijkheden om die toegang te verschaffen.

15. Overigens vloeit voort uit de artikelen 42, 52 en 53 van het koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte en de toekenning en intrekking van gebruiksrechten voor nummers (hierna het "koninklijk nummeringsbesluit") dat de operatoren die houder zijn van de geografische nationale E.164-nummers, van de nummers met dienstidentiteit 76 of met dienstidentiteit 79 en die het aan hun abonnees toestaan om deze nummers op nomadische wijze te gebruiken, voor hen de mogelijkheid moeten blokkeren om met deze nummers op het Belgische grondgebied oproepen naar de nationale korte nummers 100, 101 en 112 te doen, zolang geen technische oplossing is ingesteld om de locatie van de oproeper door te geven aan de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden.

16. Deze artikelen zijn echter in strijd met artikel 107, § 3, van de telecomwet en met artikel 109 van het Wetboek dat door dit artikel 107 wordt omgezet, die wegens technische obstakels niet voorzien in een uitzondering op de verplichting om toegang te verschaffen tot de nooddiensten. Artikel 109 van het Wetboek en artikel 107 van de telecomwet (zoals gewijzigd door de wet ter omzetting van het Wetboek) zijn van een latere datum dan de artikelen 42, 52 en 53 van het nummerings-KB en vallen onder een hogere rechtsnorm (richtlijn en wet) dan een koninklijk besluit. De operatoren die een nomadische dienst bieden en die volgens de telecomwet toegang moeten bieden tot de nooddiensten (cf. punt 12) moeten deze toegang werkelijk verschaffen ondanks de voorschriften van de artikelen 42, 52 en 53 van het nummerings-KB.

17. Om de voormelde tegenstrijdigheid tussen het koninklijk besluit nummering en artikel 107 van de telecomwet te vermijden, zal het BIPT aan de minister van Telecommunicatie voorstellen om dit besluit aan te passen.

4. Toegang tot de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden: verstrekking van de locatie van de oproeper aan de meest geschikte PSAP

18. Artikel 109.6 van het Wetboek bepaalt dat de operator de locatiegegevens van de oproeper moet verstrekken aan de meest geschikte PSAP die het nummer 112 beheert:

"6. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie over de locatie van de oproeper na het tot stand brengen van de communicatie onverwijld beschikbaar wordt gesteld aan de meest geschikte PSAP. Die informatie omvat zowel netwerkgebaseerde locatiegegevens als, waar beschikbaar, handsetgebaseerde informatie over de locatie van de oproeper. De lidstaten zorgen ervoor dat de vaststelling en de overdracht van de informatie over de locatie van de oproeper kosteloos is voor de eindgebruiker en de PSAP met betrekking tot alle oproepen naar het uniforme Europese alarmnummer 112. De lidstaten kunnen die verplichting uitbreiden tot noodcommunicatie met nationale alarmnummers. De bevoegde regelgevende instanties stellen criteria vast voor de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de verstrekte locatiegegevens over de beller. [...]"

19. Dit artikel 109.6 van het Wetboek werd omgezet in artikel 107, § 4, van de telecomwet dat bepaalt: *"De operatoren betrokken bij een noodcommunicatie naar een nooddienst die ter plaatse hulp biedt, leveren, indien nodig met onderlinge coördinatie, zodra ze de oproep ontvangen en gratis aan de meest geschikte PSAP de identificatiegegevens van de oproeper."* De identificatiegegevens van de oproeper omvatten zijn identiteit en zijn locatie⁴.

20. Artikel 109.6 van het voormelde Wetboek moet gelezen worden in het licht van de consideransen 284 tot 286 van het Wetboek. Considerans 286 luidt als volgt:

"De lidstaten moeten ervoor zorgen dat aanbieders van nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiediensten betrouwbare en accurate toegang leveren tot noodhulpdiensten, waarbij rekening wordt gehouden met nationale specificaties en criteria en de capaciteit van de nationale alarmcentrales. De lidstaten moeten nagaan of de alarmcentrale noodhulpcommunicatie in meer dan één taal aankunnen. Wanneer de nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst niet wordt verleend via een verbinding die een bepaalde kwaliteit van dienstverlening beoogt te bieden, is het mogelijk dat de aanbieder er niet voor kan zorgen dat noodhulpoproepen die via die dienst plaatsvinden, naar de meest geschikte alarmcentrale met dezelfde betrouwbaarheid worden doorgestuurd. Voor aanbieders die onafhankelijk zijn van netwerken, met name aanbieders die niet geïntegreerd zijn met een aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk, kan het verstrekken van informatie over de locatie van de oproeper technisch niet altijd haalbaar zijn. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat zo snel mogelijk normen worden ingevoerd die nauwkeurige en betrouwbare routing en verbinding met de noodhulpdiensten waarborgen, zodat netwerkonafhankelijke aanbieders van nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiediensten de verplichtingen kunnen nakomen die verband houden met het verlenen van toegang tot noodhulpdiensten en informatie over de locatie van de oproeper op een niveau dat vergelijkbaar is met het niveau dat voor andere aanbieders van dergelijke

⁴ Artikel 2, 57°, van de telecomwet definieert de "identificatie van de oproeper" als "elk gegeven, rechtstreeks of onrechtstreeks beschikbaar, in de netwerken en diensten van een operator, dat het oproepnummer van het eindapparaat, de naam van de eindgebruiker en de plaats waar de eindapparatuur zich bevindt op het ogenblik van de oproep bepaalt".

communicatiediensten is vereist. Wanneer dergelijke normen en de bijbehorende alarmcentralesystemen niet zijn ingevoerd, mag van netwerkonafhankelijke aanbieders van nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiediensten niet worden verlangd dat zij toegang bieden tot noodhulpdiensten, tenzij op een manier die technisch haalbaar of economisch rendabel is. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat een lidstaat één enkele, centrale alarmcentrale aanwijst voor de ontvangst van noodcommunicatie. Niettemin moeten dergelijke aanbieders de eindgebruikers ervan op de hoogte brengen dat de toegang tot het uniforme Europese alarmnummer 112 of informatie over de locatie van de oproeper niet wordt ondersteund."

21. Naar aanleiding van een verzoek om standaardisering van de Europese Commissie heeft het Europees Normalisatie-instituut voor Telecommunicatie (European Telecommunications Standards Institute, ETSI) de standaarden ES (ETSI Standard) 203 178 (2015)⁵ en ES (ETSI Standard) 203 283⁶ (2017) aangenomen. In België zijn deze standaarden niet ten uitvoer gebracht om de technische moeilijkheden in verband met de verstrekking door de operatoren die nomadische diensten van de locatiegegevens bieden aan de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden. Deze standaarden hebben tot op heden nog niet de status van Europese normen.
22. Wanneer door het feit dat er in België geen technische oplossingen zijn ingesteld, een operator die nomadische diensten aanbiedt, technische moeilijkheden ondervindt om de locatiegegevens van de oproeper en de oproep door te schakelen naar de meest geschikte PSAP, is het zijn taak om dat aan te tonen. Dit bewijs omvat de redenen waarom de aangevoerde technische moeilijkheden niet konden worden opgelost. Als de plaats van de oproeper niet kan worden bepaald, dan zou de oproep doorgegeven moeten worden aan de PSAP van de plaats waar de abonnee gevestigd is.
23. Het BIPT zal de situatie opnieuw evalueren wanneer de Europese Commissie haar gedelegeerde handelingen zal publiceren om de compatibiliteit, interoperabiliteit, kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van de noodcommunicatie binnen de Unie te garanderen. De eerste van deze handelingen zal daarbij uiterlijk op 21 december 2022 aangenomen zijn, zoals vastgelegd in artikel 109.8 van het Wetboek:

"8. Om een effectieve toegang tot noodhulpdiensten via noodcommunicatie met het uniforme Europese alarmnummer 112 in de lidstaten te waarborgen, stelt de Commissie, na overleg met Berec, overeenkomstig artikel 117 uitvoeringshandelingen vast tot aanvulling van de leden 2, 5 en 6 van dit artikel met betrekking tot maatregelen om de compatibiliteit, interoperabiliteit, kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van noodcommunicatie in de Unie, wat betreft oplossingen voor informatie over de locatie van de oproeper, toegang voor eindgebruikers met een handicap en doorschakeling naar de meest geschikte PSAP te waarborgen. De eerste van die gedelegeerde handelingen wordt uiterlijk op 21 december 2022 vastgesteld.

Die gedelegeerde handelingen mogen evenwel geen afbreuk doen aan en evenmin van invloed zijn op de organisatie van de noodhulpdiensten, wat de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten blijft. [...]"

⁵ Functional architecture to support European requirements on emergency caller location determination and transport.

⁶ Protocol specifications for Emergency Service Caller Location determination and transport.

5. Centrale nummerdatabank (CNDB)

24. Art. 106/2, § 1, van de telecom wet legt aan alle operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden op om de betreffende abonneegegevens gecentraliseerd bij te houden in de centrale nummerdatabank (CNDB).

25. Deze centrale nummerdatabank is verbonden met de PSAP's van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden en bezorgt hen, via een verbinding die passend beveiligd is, onmiddellijk de abonneegegevens die door de operatoren worden aangeleverd van elke ontvangen noodoproep (art. 106/2, § 1, van de telecom wet).

26. De abonneegegevens die deze operatoren in de CNDB moeten invoeren behelzen o.m. :

*" 1° het telefoonnummer van de abonnee;
2° de naam, voornaam en, indien de operator daarover beschikt, het initiaal of de initialen van de voornaam van de abonnee wanneer de abonnee een natuurlijke persoon is;
3° de naam van het bedrijf, van de instantie of van de onderneming wanneer de abonnee geen natuurlijke persoon is;
4° de geografische adresgegevens van de abonnee. Deze behelzen voor vaste elektronische communicatiediensten de straatnaam, het huisnummer, het busnummer, de postcode en de gemeente waar deze dienst is geïnstalleerd; voor mobiele diensten behelzen ze de straatnaam, het huisnummer, het busnummer, de postcode en de gemeente waar de abonnee gevestigd is;
5° een aanduiding die aangeeft of een nummer voor een vaste of mobiele dienst wordt gebruikt; nomadiciteit wordt eveneens vermeld wanneer de operator over deze gegevens beschikt"* (artikel 106/2, § 3, van de telecom wet).

27. De geografische adresgegevens van de abonnee in geval van een nomadische dienst behelzen dezelfde informatie als voor mobiele diensten (namelijk de straatnaam, het huisnummer, het busnummer, de postcode en de gemeente waar de abonnee gevestigd is).

28. Het doel hiervan wordt vermeld in de memorie van toelichting⁷:

"De beheerscentrales van noodoproepen moeten in staat zijn om bij een noodoproep de nodige informatie te bekomen inzake het adres van waar de beheerscentrales worden opgeroepen alsook inzake de identiteit van de oproeper (p. 10). (...) (I)n het belang van de localisatie van de oproeper door de beheerscentrales van noodoproepen wordt van operatoren verwacht dat zij informatie over het nomadische karakter van een nummer vermelden wanneer zij over die informatie beschikken (§ 3, 5°). Deze vermelding is belangrijk voor de beheerscentrales van noodoproepen omdat die de localisatie vergemakkelijkt van de persoon die de noodoproep doet. Bij een indicatie van mogelijk nomadisch gebruik wordt de operator van de beheerscentrale van noodoproepen erop gewezen dat bijkomende vragen moeten worden gesteld om de noodoproep correct te lokaliseren; (p. 12)".

⁷ Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie op het stuk van de centrale nummeringsdatabank, *Parl. st.*, Kamer, 2021-2022, nr. 55-2257/001.

29. De operatoren die abonneegegevens in de centrale nummerdatabank invoeren, dienen er zorg voor te dragen dat deze gegevens dagelijks geactualiseerd worden⁸⁹.

6. Voorlichting van de abonnees

30. Conform artikel 108, § 1, tweede lid, 3°, a), van de telecomwet: *"Voordat een consument of een eindgebruiker die een micro-onderneming, kleine onderneming, een micro-organisatie zonder winstooiwerk of een kleine organisatie zonder winstooiwerk is, is gebonden aan een contract of een daarmee overeenstemmend aanbod,"* moeten de operatoren die toegang tot de nooddiensten moeten verschaffen hen informeren over *"a) eventuele beperkingen van de toegang tot nooddiensten of van de informatie over de locatie van de oproeper die het gevolg zijn van technische onmogelijkheden"*.
31. De operator moet tevens informatie daarover publiceren, zoals bepaald in artikel 111, § 1, 2°, f), van de telecomwet:

"Art. 111. § 1. Wanneer een operator van een internettoegangsdienst of van een voor het publiek beschikbare interpersoonlijke communicatiedienst het aanbod van zijn dienst aan voorwaarden verbindt, publiceert hij voor de consumenten en de eindgebruikers, per dienst en, waar nodig, per tariefplan, vergelijkbare, duidelijke, volledige en bijgewerkte transparante informatie met betrekking tot:

[...] 2° de beschrijving van zijn diensten, in het bijzonder: [...]

f) indien de operator een voor het publiek beschikbare nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst aanbiedt: informatie over de toegang tot nooddiensten en informatie over de locatie van de beller en van eventuele beperkingen hieraan,".

7. Conclusies

32. De operatoren die nomadische diensten bieden, moeten toegang verschaffen tot de nooddiensten wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:
- ze verstrekken een nummergebaseerde interpersoonlijke communicatiedienst, en;
 - deze dienst stelt eindgebruikers in staat om te bellen naar een nummer in een nationaal of internationaal nummerplan.
33. De toegang tot de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden moet aan de meest geschikte PSAP verstrekt worden. Zij moeten deze laatste de locatie en identificatie van de oproeper geven.

⁸ Artikel 3 van het koninklijk besluit van 10 februari 2022 betreffende de centrale nummerdatabank.

⁹ Voor nadere inlichtingen omtrent de praktische werking van de CNDB, het invoeren van abonneegegevens in de CNDB, etc., kan contact worden opgenomen met info@centralnumberdatabase.be. Zie ook www.centralnumberdatabase.be.

34. Wanneer de operatoren die nomadische diensten verstrekken technische moeilijkheden ondervinden om de oproeper te lokaliseren, wat aan hen toekomt om aan te tonen, zou de oproep moeten worden doorgeschakeld naar de PSAP van zijn woonplaats. Kan de woonplaats niet worden bepaald, dan moet de noodoproep worden gerouteerd naar de PSAP die verantwoordelijk is voor het geografische gebied waar zich de antenne bevindt die de noodoproep ontvangen heeft.
35. De operatoren die openbare telefoondiensten aanbieden, dienen de betreffende abonneegegevens gecentraliseerd bij te houden in de centrale nummerdatabank.
36. Voordat een consument of een eindgebruiker die een micro-onderneming, kleine onderneming, een micro-organisatie zonder winstoogmerk of een kleine organisatie zonder winstoogmerk is, een contract sluiten, moeten de operatoren deze informeren over eventuele beperkingen van de toegang tot nooddiensten of tot de informatie over de locatie van de oproeper als gevolg van technische onmogelijkheden. Ze moeten ook informatie ter zake publiceren.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad